

igjennem, naar vi se, hvorledes Mange gaa fal- lit, og Mange lide under Arbeidsløshed, kort sagt, naar vi se Tryk allevegne, hvorfor sporer man da ikke det Mindste til, at Embedsmændene ere med til at bære saadanne Lidel? Dette forekommer mig høist forunderligt, og jeg mener, at der maatte kunne spares Noget for Statskassen under saadanne Lidel, uden at gaa Embedsmændene for nær. Havde vi, hvad jeg vilde kalde en flot Tid, der ogsaa kom de Samfundsklasser til Gode, som nu lide under Tidens Tryk, og under den Stil- ling, vi have her og have haat i flere Aar, eller med andre Ord: kunde vi komme saa vidt, at vi i Virkeligheden kunde gjøre Noget ogsaa for de Andre, saa kunde jeg være med til at unde Em- bedsmændene Noget, selv om vi skulde komme til at gaa høiere op end nu; men er dette ikke Til- fældet, og har det ikke været Tilfældet i mange Aar, saa er jeg noget betænkelig ved at blive ved at gaa med til at bevælg saa store Summer til enkelte Klasser af Samfundet. Det forekom- mer mig, at dette i Virkeligheden er en Uretfær- dighed, og jeg har derfor stor Betænkelighed ved at gaa med til dette Forslag. Jeg vil bede det ærede Udvalg om at tage dette Punkt under Overveielse, idet det jo er muligt, at vi endog efter tredie Behandling skulde se dette Lovforslag igjen, og det kan da faae sin store Betydning, at dette Spørgsmaal kommer med. Naar vi i Aar ere i Begreb med at skulle give et Tillæg til Skolelærerne, saa vil jeg sige det Samme derom, som jeg siger om Embedsmændenes Tillæg, at jeg hellere ønskede, at dette Tillæg kunde blive ansat saaledes, at Maximumsgrænsen blev noget lavere, endstjøndt jeg vil indrømme, at Skolelærerne i mange Aar have levet i noget trykkende Aar. Hvis man ikke skal give dette Forslag tilbagevir- tende Kraft — hvad det jo ikke gaar ud paa — saa skønner jeg ikke rettere, end at der kan være nogen Billighed for i Aar at give dem et noget større Tillæg, saaledes at de i Virkeligheden kunne faae nogen Erstatning for, hvad de have lidt i de senere Aar. Af den Grund kan jeg være med til at stemme for dette Tillæg. Naar det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) anbede over, at Maximumsgrænsen endnu ikke var sat høit nok, saa kan jeg slet ikke være enig med det ærede Medlem heri, jeg vilde hellere have, at den skulde sættes noget ned, men jeg kan dog af den Grund, jeg har nævnt, være med til at gaa til en saa høi Grænsse. Det ærede Medlem maa ogsaa erindre, hvormange Friskoler der er rundt omkring i Landet; i 1872 var der over 300 med 8,000 Børn, og for dem bliver der ikke gjort det Allermindste. Det ærede Medlem veed ogsaa nok, at det har lange Udsigter, i alt Fald under den nuværende Regjering, med at faae en ny Skolelov, og som Følge af, at den daværende Regjering ikke kunde sætte en Lønningslov igjennem,

maatte vi have dette Spørgsmaal ind paa Finants- loven. Den nuværende Regjering er, som sagt, efter min Opfattelse, aldeles ude af Stand til at sætte en Skolelov igjennem, og derfor maa vi have dette Spørgsmaal, der lyder paa et midler- tidigt Lønningsstillæg, medens det tidligere hed et Dyrtidstillæg, ind paa Finantsloven. Efter som Liden er saaledes, kan jeg forslaa, at denne For- andring kan være rigtig nok, men, naar det op- føres som et midlertidigt Lønningsstillæg, er det, som om der deri ligger Noget, der betegner, at det er vanskeligt at faae det ud igjen. Jeg vil imidlertid ligesom det ærede Medlem fra Viborg (Thorup) sige, at naar jeg gaar med til at stemme for dette Forslag, saa vil jeg ikke deri have lagt, at jeg i en følgende Samling, hvis jeg kommer her, som Konsekvents heraf skulde være forpligtet til at stemme for et saadant Lovforslag. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) vil vistnok, trods det at han er Statskolelærer, indrømme det Beflægelige i, at netop mangfoldige fattige Forældre ere nødt til at sende deres Børn hen til en Lærer, som de ikke i mindste Maade have Til- lid til, men der er ingen anden Udvei for dem. Vor Lovgivning er for de Formuende, den er ganske vist, om ikke god, saa dog taale- lig for Folk, der have Gode til, hvis de ikke ville sende deres Børn til en Lærer, som de ikke have Tillid til, selv eller i Forening med Andre at kunne gjøre Noget for at flasse dem en Lærer, som de kunde være glade ved og med Tillid sende deres Børn til; men, naar vi holde saa stærkt paa Statskolesystemet, som der til Dato er blevet holdt paa det, gjøre vi efter min Opfattelse en Uret imod Mange. Det var nu ønskeligt, om vi kunde komme til en Tilstand, hvor ikke alene de Formuende, men ogsaa Andre kunde faae Tid til Hjælp til, naar de selv ville gjøre noget Alvorligt, at sende deres Børn til en Lærer, til hvem de have Tillid. Naar vi se, hvormange Privatskoler der ere her i Kjøbenhavn, saa vil jeg spørge de Herrer, som sende deres Børn i disse, om de, naar de tænke sig i de uformuende Folks Sted, der ikke have Raad dertil, ikke skulde mene, at det i Virkeligheden var værdt at gjøre Noget for at løsne de Baand, der binde den fattige Befol- ning til at sende netop det Bedste og Kjæreste, de have, til Folk, som de ingen Tillid have til. Det er ogsaa en Følge af vor nuværende Stilling, at vi ikke ere i Stand til at faae dette Lovfor- slag fremmet. Derfor skal nu atter dette Løn- ningsstillæg til Skolelærerne ind paa Finantsloven paa samme Maade som for nogle Aar siden Lønnings- eller Dyrtidstillæget til Embedsmæn- dene. Jeg lagde Mærke til, at den ærede Fi- nantsminister og den ærede Ordfører for Mindre- tallet begge to havde Noget at bemærke netop ved dette Lønningsstillæg til Skolelærerne. Den ærede Ordfører for Mindretallet reserverede sig imod,